

Міністэрства адукацыі Рэспублікі Беларусь
Беларускі дзяржаўны педагагічны ўніверсітэт
імя Максіма Танка

С. В. Вабішчэвіч

**УВОДЗІНЫ
Ў ПРАГРАМАВАННЕ
НА МОВЕ ПАСКАЛЬ**

Лабараторны практыкум

Мінск 2000

УДК 68.142.2(075.8)

ББК 22.18я73

В 12

Друкуецца па рашэнні рэдакцыйна-выдавецкага савета
БДПУ імя М. Танка

Рэцэнзент: загадчык кафедры камп'ютэрных
тэхналогій адукацыі і кіравання ГПН, кандыдат
педагагічных навук, П. Л. Грашчанка

Вабішчэвіч С. В.

В 12 Уводзіны ў праграмаванне на мове Паскаль: Лабараторны прак-
тыкум. — Мн.: ВДПУ імя М. Танка, 2000. — 83 с.

ISBN 985-435-223-4

У выданні змешчаны 10 лабараторных работ па праграмаванні на мове
Паскаль, якія маюць тлумачэнні, практыкаванні для самастойнай працы і
варыянты заданняў для практычнай работы. Разгледжаны асаблівасці
сістэмы Экспрэс Паскаль для ЭВМ "Қарвет".

Адрасуецца студэнтам фізіка-матэматычных спецыяльнасцяў педагагіч-
ных вышэйшых навучальных устаноў, а таксама настаўнікам і вучням
агульнаадукацыйных школ.

ББК 22.18я73

ISBN 985-435-223-4

© С. В. Вабішчэвіч, 2000

ПРАДМОВА

У гэтым выданні разглядаюцца пачатковыя асаблівасці праграмавання з рознымі тыпамі велічынь на мове Паскаль. Матэрыял пададзены ў выглядзе лабараторных работ. Яго можна выкарыстоўваць на занятках са студэнтамі педагагічных ВНУ, якія вывучаюць курсы "Асновы інфарматыкі", а таксама і ў школе пры правядзенні факультатываў па інфарматыцы.

Лабараторны практыкум уключае дзесяць лабараторных работ з тлумачэннямі асаблівасцей мовы праграмавання Паскаль і шэрагам прыкладаў. Кожная лабараторная работа змяшчае пытанні для самаправеркі, практыкаванні для самастойнай працы і заданні з мноствам варыянтаў для выканання іх на лабараторных занятках. У першай лабараторнай рабоце разгледжана асяроддзе для праграмавання на мове Паскаль (сістэма Экспрэс Паскаль) і некаторыя заданні для састаўлення праграм з улікам асаблівасцей ЭВМ "Карвет", але наогул усе заданні для самастойнай працы і матэрыялы для практычнай работы могуць быць выкарыстаны ў любых іншых Паскаль-асяроддзях.

Для кожнай лабараторнай работы прадугледжаны наступныя ўмовы:

Парадак выканання работы

1. Вывучыць выкладзены матэрыял і адказаць на пытанні для самаправеркі, выканаць практыкаванні для самастойнай працы.
2. Загрузіць сістэму для праграмавання на мове Паскаль.
3. Выканаць індывідуальныя заданні.
4. Аформіць справаздачу аб рабоце.

Змест справаздачы

1. Назва лабараторнай работы.
2. Асноўны яе змест.
3. Практыкаванні для самастойнай працы.
4. Фармулёўка заданняў і праграмы для іх рашэння.
5. Табліца выканання лабараторнай работы.

Аўтар выказвае падзяку выкладчыкам інфарматыкі за карысныя парады адносна матэрыялу лабараторнага практыкуму і супрацоўніцы кафедры інфарматыкі і асноў электронікі А. А. Бардовіч за падрыхтоўку тэксту на камп'ютэры.

ЗМЕСТ

ПРАДМОВА	3
ЛАБАРАТОРНАЯ РАБОТА № 1. Вывучэнне паслядоўнасці апрацоўкі Паскаль-праграм. Устроеныя матэматычныя працэдуры і функцыі	4
ЛАБАРАТОРНАЯ РАБОТА № 2. Праграмаванне вылічальных працэсаў галінаванай структуры	18
ЛАБАРАТОРНАЯ РАБОТА № 3. Цыклы	24
ЛАБАРАТОРНАЯ РАБОТА № 4. Аднамерныя масівы	35
ЛАБАРАТОРНАЯ РАБОТА № 5. Матрыцы	42
ЛАБАРАТОРНАЯ РАБОТА № 6. Асаблівасці апрацоўкі масіваў	47
ЛАБАРАТОРНАЯ РАБОТА № 7. Работа з радковымі велічынямі	54
ЛАБАРАТОРНАЯ РАБОТА № 8. Праграмаванне з выкарыстаннем працэдур і функцый	60
ЛАБАРАТОРНАЯ РАБОТА № 9. Праграмаванне з выкарыстаннем мностваў	71
ЛАБАРАТОРНАЯ РАБОТА № 10. Распрацоўка кантралюючай праграмы	79
ЛІТАРАТУРА	81
ДАДАТАК № 1	82